

Reiselivsforskning

Berekraftig cruiseturisme i fjordane

Carlo Aall
(forskingsleiar)

WESTERN NORWAY RESEARCH INSTITUTE
VESTLANDSFORSKING
www.vestforsk.no

My background

- **Public government**

- Environmental officer in the municipality of Ølen (1988-90)

- **Tourism industry**

- Taken part in a farm tourism enterprise since 1995 in my hometown (www.henjatunet.no)
- Presently taking part in establishing a restaurant in my hometown (<http://cafeherman.no>)

- **Tourism research**

- Researcher at Vestlandsforskning since 1990
- Extensive research on sustainable development, climate change and tourism

VESTLANDSFORSKING

Norsk | English | Logg ut

FORSKNING SOM RØRER PROSJEKT PUBLIKASJONAR ARRANGEMENT TILSETTE OM VESTLANDSFORSKING

Forskningsområder Forskningscenter for reiseliv

Forskingssenter for reiseliv

Bemerk at dette er en oversikt over forskningsaktiviteter og kultureressurser som grunnlag for å utvikle et bedre forståelse av hvordan natur og kulturressurser kan brukes i en bærekraftig måte.

Mål og kompetansesenter:

Senteret skal være et nasjonalt og internasjonalt spesialkompetansesenter for forskning og utviklingsarbeid innen reiseliv. Omgrep som posturisme, berøringsfrihet og verdtekning vil stå sentralt i arbeidet.

Spissområder ved senteret er:

- bærekraftig reiseliv
- reiseliv og klimaforandringer
- verdtekning og konkurransekraft
- markedsfunnslag og -trender
- natur- og kulturbaseret opplevelgsutvalg
- bygdeturisme
- destinasjonsutvikling og reiselivsplassering - lokal medverknad
- reiselivspolitikk og næringssamarbeid
- informasjonskognologi og reiseliv

Publikasjoner

RAPPORT: Verdtekning fra naturbaserte aktiviteter - utvikling av en metode for å sikre bærekraftige innbefatning for verdtekning

RAPPORT: Bookingsmaster i reiselivet

RAPPORT: Travel Notebook: A digital planning service for travelers and the tourism industry

ARTIKKL: Swedish tourism and climate change mitigation: An emerging conflict?

ARTIKKL: The Helsingborg Statement on Sustainable Tourism

ARTIKKL: Environmental management of dive organizations and operators

Prosjekt

Bærekraft i turistmarknaden - Åuka verdtekning i norsk reiseliv

Konsert for bærekraftig reiseliv

Kunnskapsgrunnlag for strategiske val i spesielt frukt- og bærproduksjon

Farmebostad mellom fykkommunen sine prøveringer innan gjødseltransport og medvirkende sine bærekraft

TravNotebook

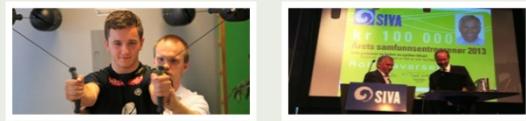
Automatisert pradering av vandringspårer

Bærekraftige naturopplevelser i verdtekning

FOSSHAUGANE CAMPUS SØNDAL

Idrett og helse **Forskning og utvikling** **Media og IT**

VESTLANDSFORSKING

30 researchers doing research (and no teaching!) on:

- ICT
- Sustainable Development

Outline

- **Relevant projects at Vestlandsforsking**
- **The elephant in the room**
- **Knowledge backdrop**
- **The sustainable cruise project**

Relevant projects at Vestlandsforskning

- **Research on sustainable development and climate policy (1990→)**
 - A number of local, national and international research as well as development projects
- **Previous ST projects (2007-2013)**
 - Sustainable destination Norway
 - Mapping energy-use and GHG emissions from leisure consumption in Norway
 - Two PhD-studies on local value-creation and rural tourism
 - Sustainable tourism indicators (ARENA Innovativ Fjordturisme)
- **Recently started ST projects (2013-2016)**
 - «Tourism Elasticities», in which willingsness-to-pay and cruise is included
 - “Policy integration and sustainable tourism”, which includes a case on cruise tourism development in Aurland municipality
 - “Sustainable cruises: Understanding and Optimizing People, Planet and Profit” (**not yet started**)

LOKAL KVALITET: Øystein Brandshaug (HSP) og Agnes Bruvik Engeset (Vestlandsforskning) mener å ta vare på særpreget er viktig for å få et bærekraftig reiseliv.

- Ta vare på særpreget

Balestrand er sete for et nasjonalt prosjekt for å gjøre Norge til et bærekraftig reisemål.

Vestlandsforskning skal granske cruiseturismen

Vestlandsforskning skal no finne ut kor mykje pengar cruiseturistane legg att i dei små hamnene dei betakjer. Hittil har ein berre hatt tal frå store byar.

Publisert 06.02.2013 12:25

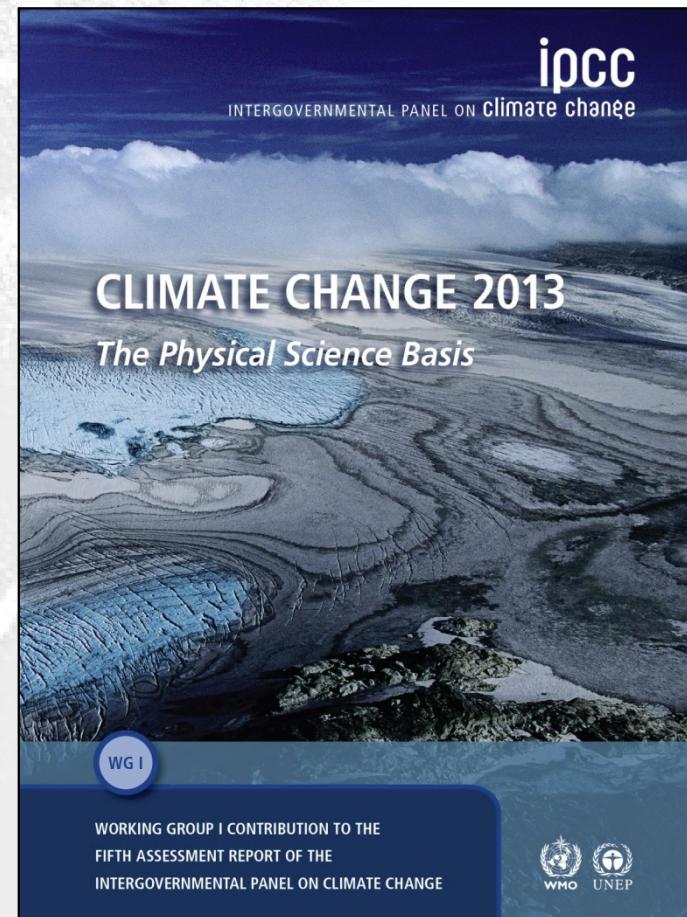
Les artikkelen om cruiseturismen her

NATIONEN
Nærings

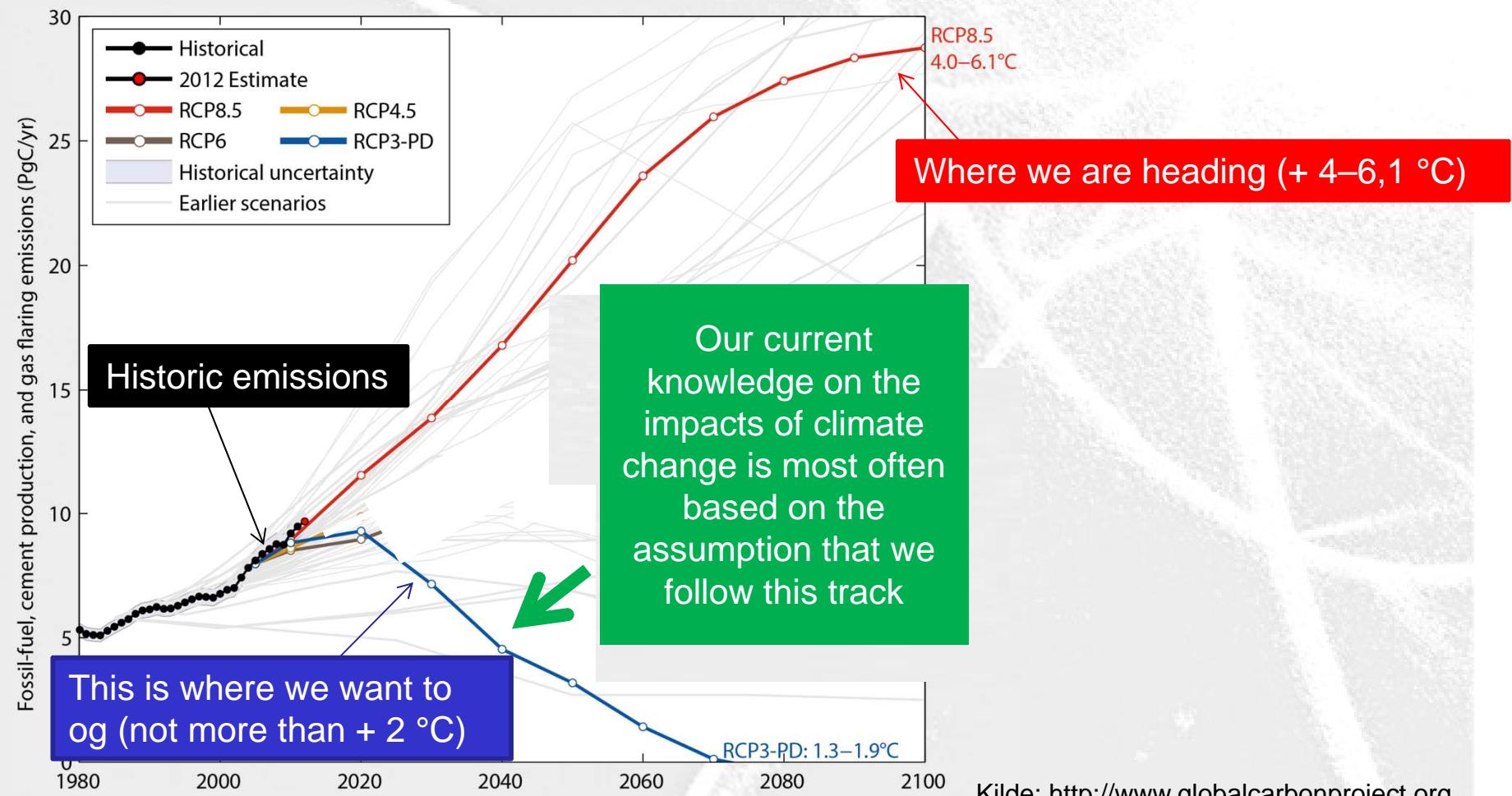
- Relevant projects at Vestlandsforsking
- **The elephant in the room**
- Knowledge backdrop
- The sustainable cruise project

Main messages in the fifth IPCC report (2013)

- From 90% (in 2007) to 95% certain that climate change is man-made
- Global surface temperature change for the end of the 21st century is likely to exceed 1.5°C relative to 1850 for all scenarios
- Limiting climate change will require substantial and sustained reductions of greenhouse gas emissions
- If we are to achieve a goal of avoiding more than + 2°C in global temperature we have to leave 80% of the known fossil fuel reserves in the ground!

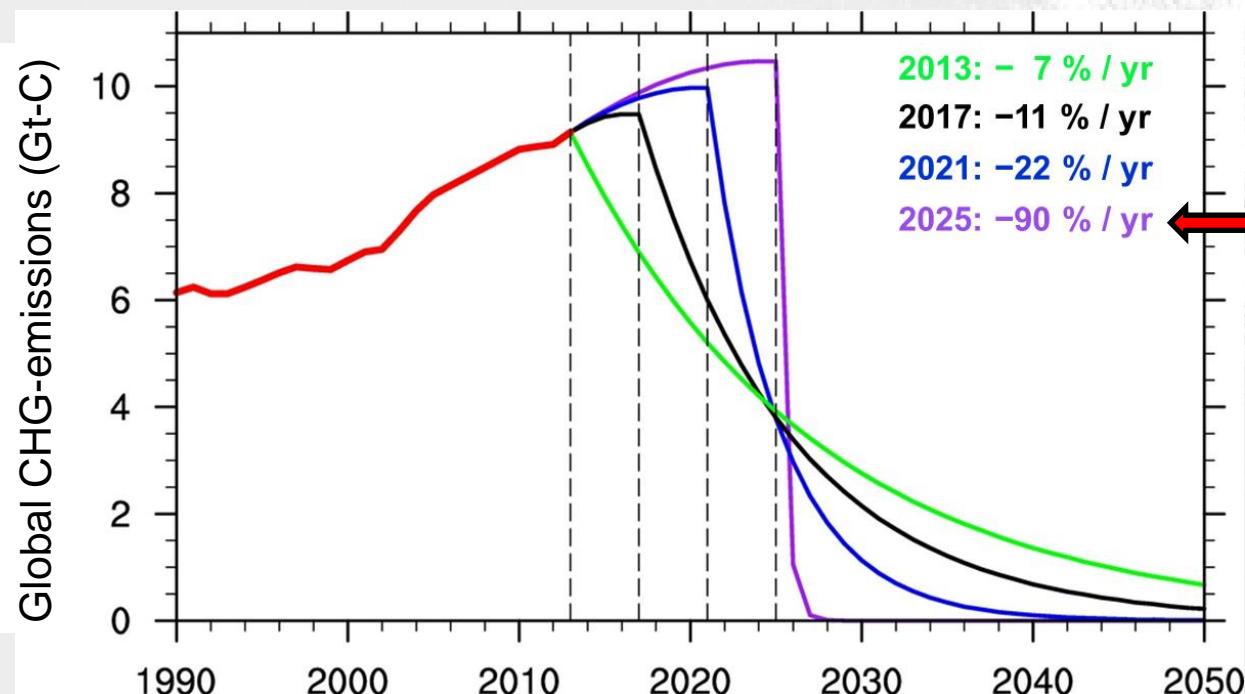
Are we right on track - or on the right track?

Kilde: <http://www.globalcarbonproject.org>

We are running out of time....

Consequenses of postponing global GHG gass reduction means needed to achieve a global goal of maximum 2 degrees global temperature rize

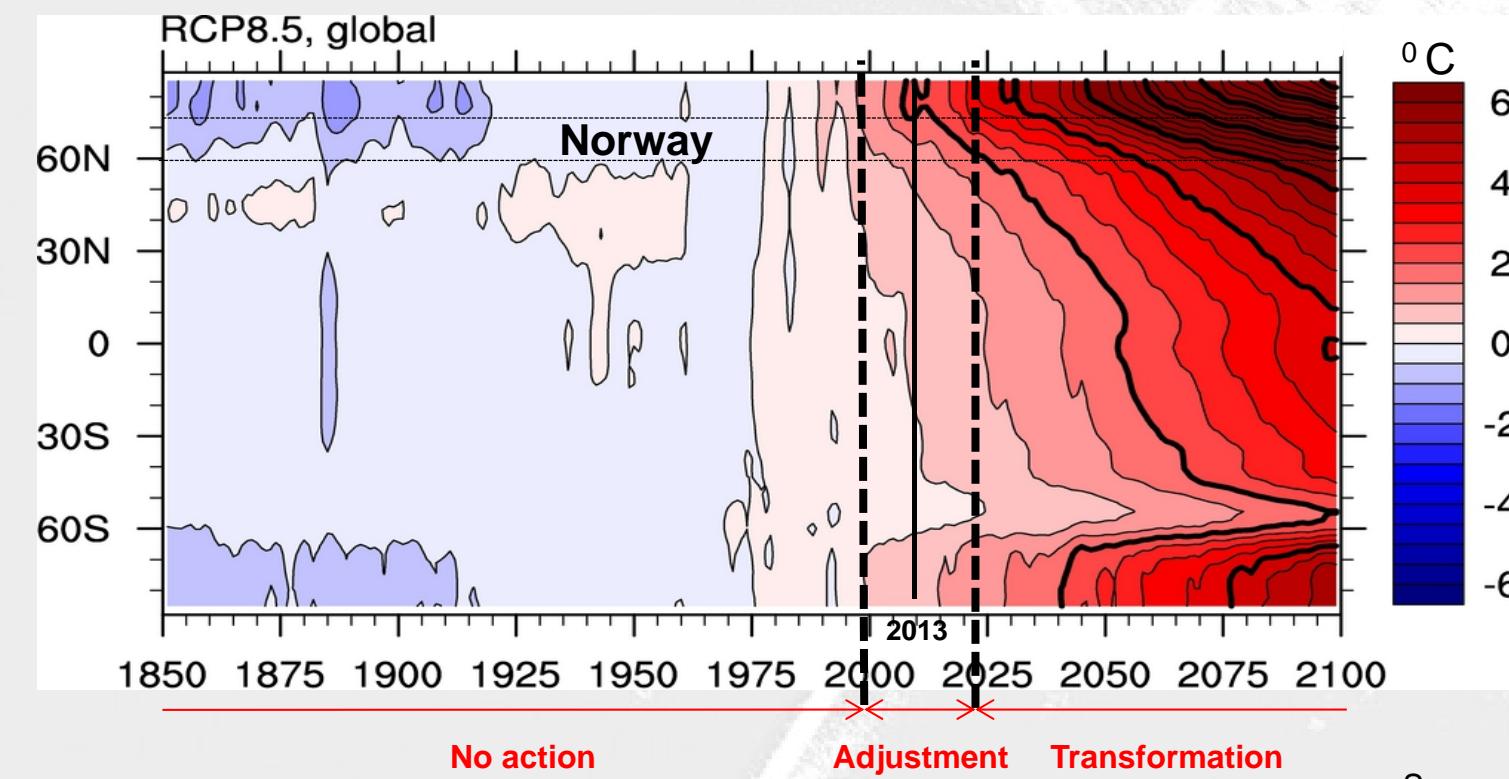

If we wait until 2025 by implementing new GHG reduction means other than what exists today, we have to implement means that allows for 90 % or more reduction per year; which means we then have to move from "adjusting" to "transforming" society

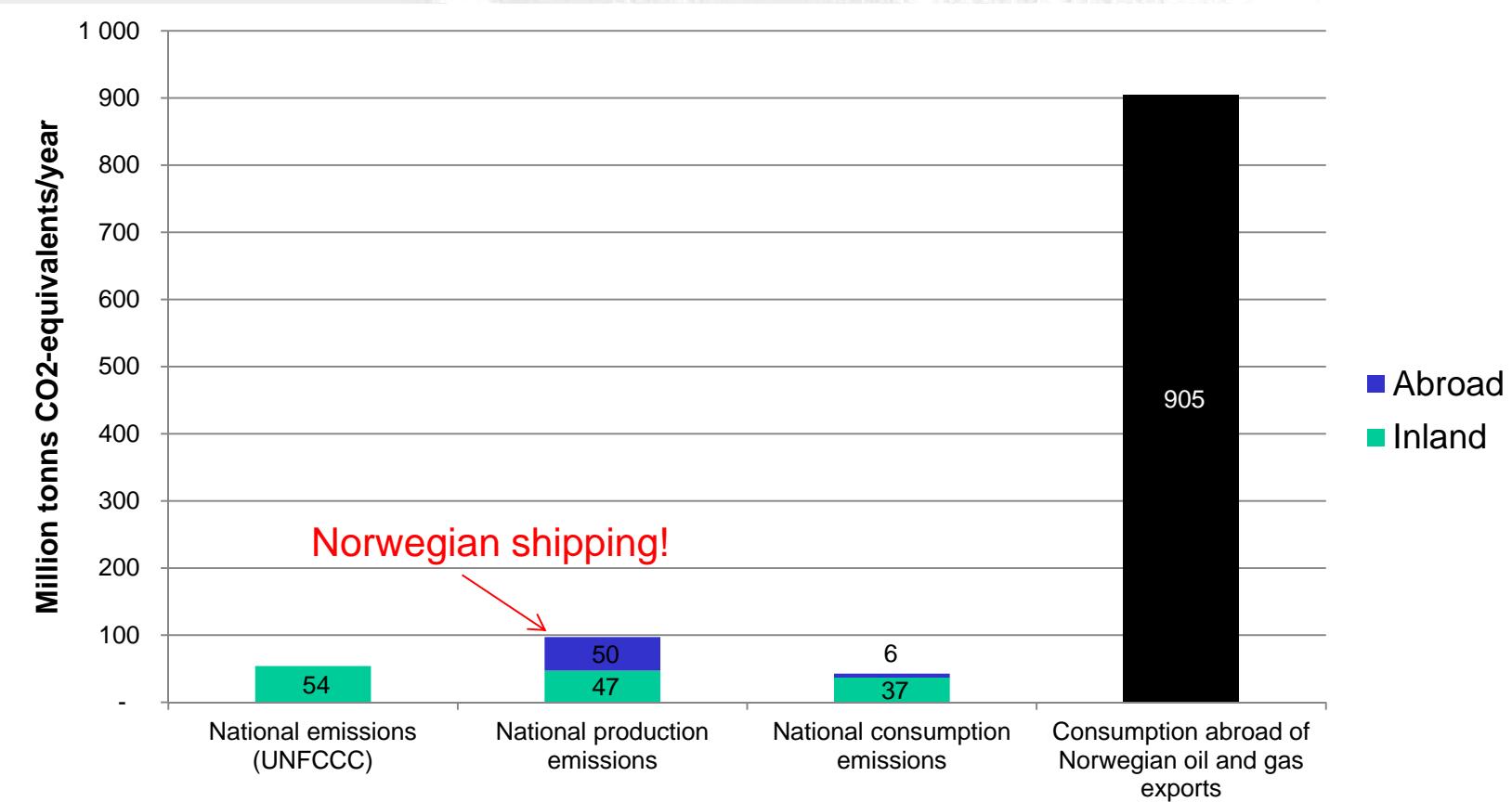
Source: <http://www.nature.com/nature/journal/v458/n7242/full/nature08017.html> and recalculations done by Helge Drange (<http://www.vestforsk.no/filearchive/helge-drange-presentasjon.pdf>)

The «adjustment window» on adaptation

Expected changes in global mean temperature relative to 1961-1990 with a «business as usual» GHG emission scenario

GHG emissions from “Norway”

Source: Hille, J., Storm, H.N., Aall, C., Sataøen, H.L. (2008): Miljøbelastningen av norsk forbruk og produksjon 1987 – 2007. En utredning for Miljøverndepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet. VF-rapport 2/08. Sogndal: Vestlandsforskning.

- Relevant projects at Vestlandsforsking
- The elephant in the room
- **Knowledge backdrop**
- The sustainable cruise project

Crash course on sustainable development

Other (than sustainable development) policy areas

Sustainable

Ecological conditions

Ecological
sustainability:

Maintain all
ecological life-
support systems

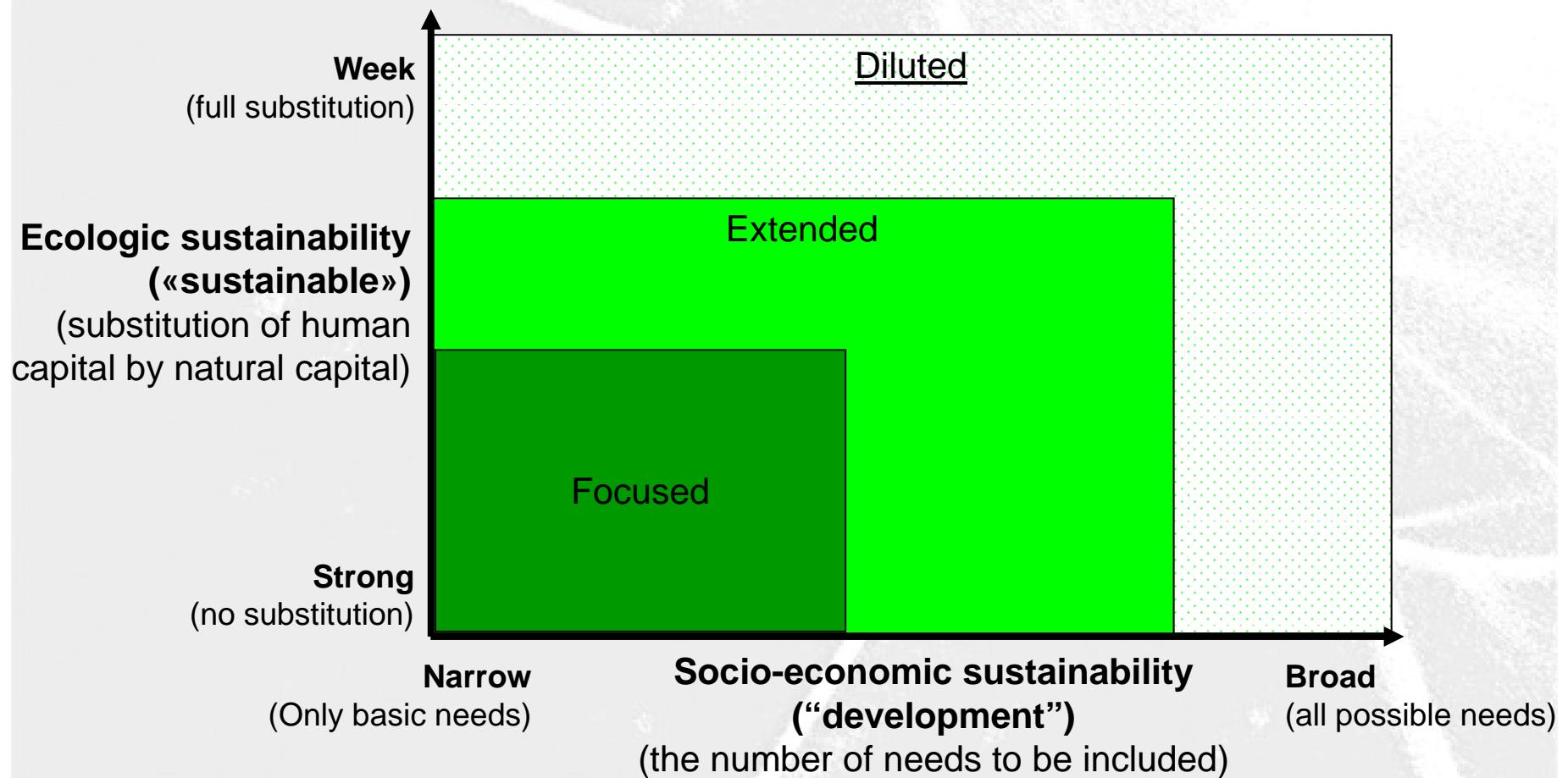
development

Socio-economic conditions

Socio-economic
sustainability

Maintain the basic needs
of everybody today
(global justice) and for
future generations
(generational justice)

If sustainable development is everything – maybe it is nothing?

Sogn og Fjordane Tourism Master Plan: Tourism development indicators

Reiselivsmål	Undertema	Negativ påverknad	Tilstand	Positive tiltak
Ressursgrunnlag for naturbasert reiselivsutvikling	Fjellnatur	Del urørt natur som vert påverka av tekniske inngrep	Del urørt natur (meir enn 1 km frå tekniske inngrep)	Midlar nytt til skilting, merking og stell av stiar i utmark
	Kystnatur	Del strandlinia som vert privatisert	Del strandline tilgjengeleg for ålmenta	Midlar nytt til drift av verne-/friluftsområde
	Fjordnatur	Del fossar ned mot fjorden som vert utbygd til vasskraft	Del av fjordlandskapet utan storskala moderne tekniske inngrep	Midlar nytt til skjøtsel av verne-/friluftsområde
	Kulturlandskap	Del gardsbruk som vert lagt ned	Tal medlemmar i Hanen	Midlar nytt til skjøtsel av kulturlandskap
	Snøoppleving	Lokalisering av vintersportsanlegg i område som kan tape snø i framtida	Tal dagar med tilstrekkeleg snødjupne for ønska aktivitetar (alpin, telemark o.a.)	Midlar nytt til tilrettelegging for ønska aktivitetar i snø
Lokal verdiskaping	Gjestedøgn	(ikkje utvikla)	Tal gjestedøgn totalt	(ikkje utvikla)
	Heilårs arbeidsplassar	(ikkje utvikla)	Tal gjestedøgn i vinterhalvåret og skuldersesongane	(ikkje utvikla)
	Lokaløkonomiske overrislingseffekt	(ikkje utvikla)	Direkte og indirekte økonomisk omsetnad lokalt	(ikkje utvikla)
	Lokal eigenart	(ikkje utvikla)	Del serveringsverksemder som tilbyr lokalmat	(ikkje utvikla)
Berekraftig utvikling	Lokal miljøbelastning	Auke i storleiken på nybygde fritidsbustader	Del miljøsertifiserte reiselivsverksemder	Del hytte- og anna reiselivsutbygging omfatta av reguleringsplan
	Global miljøbelastning	Energibruk/klimagassutslepp per gjestedøgn og ferieform	Del norske gjestedøgn	Del reiselivstilbod tilgjengeleg med kollektivtransport

Choice of perspective in cruise studies at Vestlandsforskning

Sustainable tourism criteria as defined by Innovation Norway

Conserving nature, the environment and culture	Strengthening of social values	Economic sustainability
1. Cultural wealth 2. The physical and cultural integrity of the landscape 3. Biological diversity 4. Clean environment and resource efficiency	5. Local quality of life and social values 6. Local control and commitment 7. Job quality for tourism employees 8. Guest satisfaction and security; quality of experience	9. Economic sustainability and competitive tourism destinations 10. Economic sustainability and competitive tourism businesses

Source: Innovation Norway (2011).

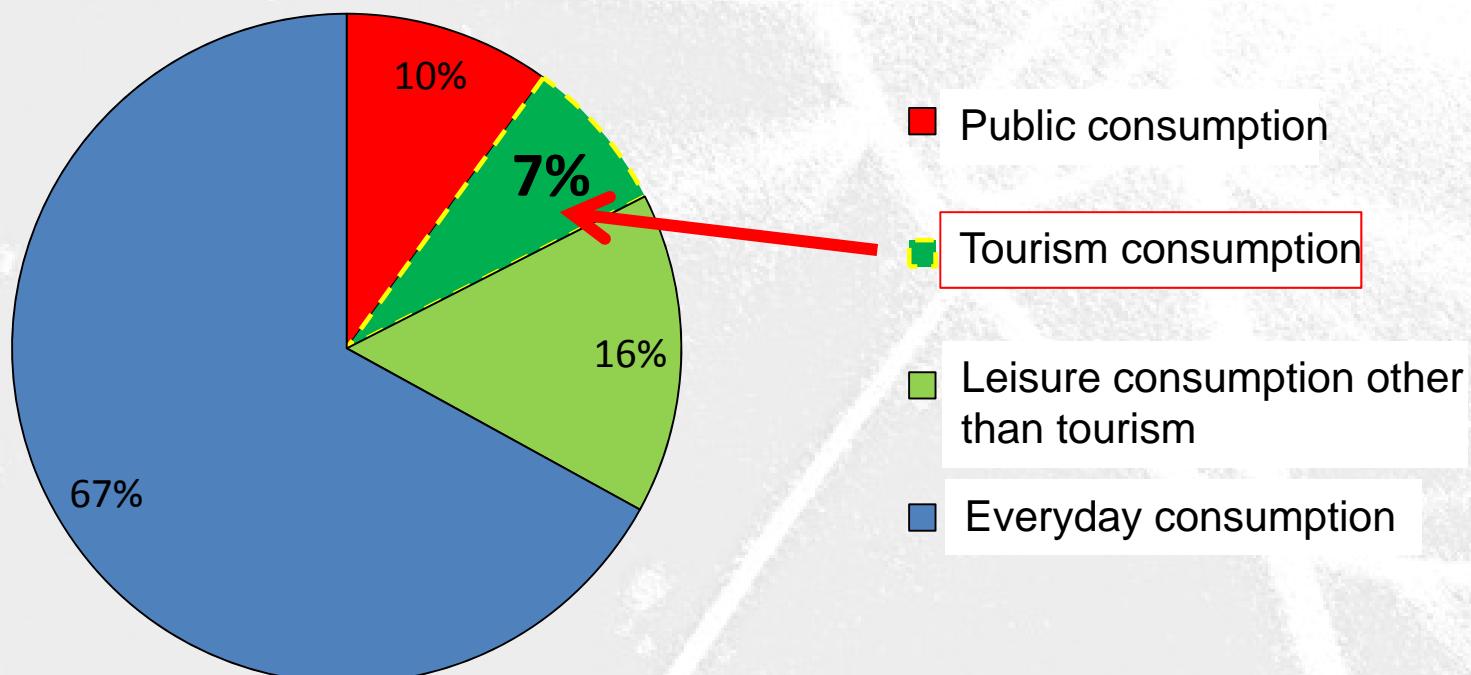
Core indicators

Reducing energy-use
GHG-emissions

Local value creation

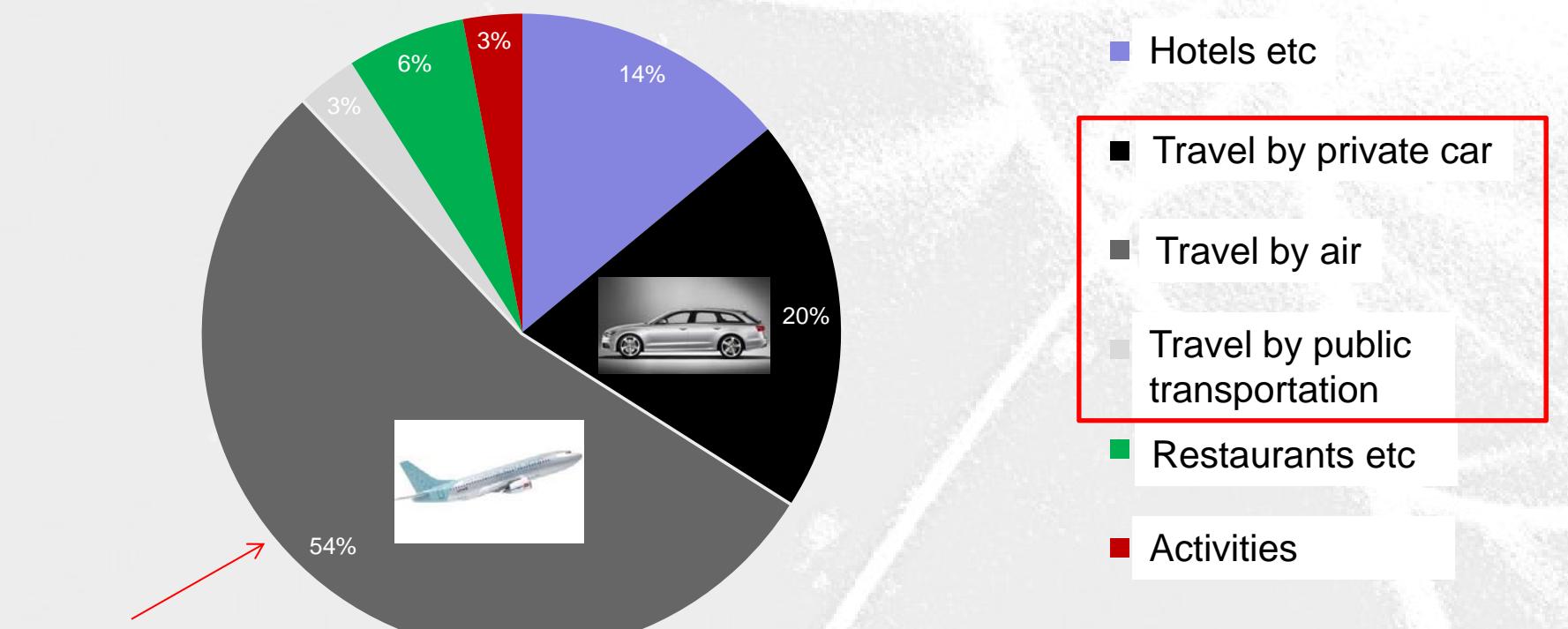
What is the energy-use (and GHG-emission) contribution from tourism?

Direct and indirect energy use embedded in consumption of products and by Norwegians (2005)

What contributes the most within “tourism”?

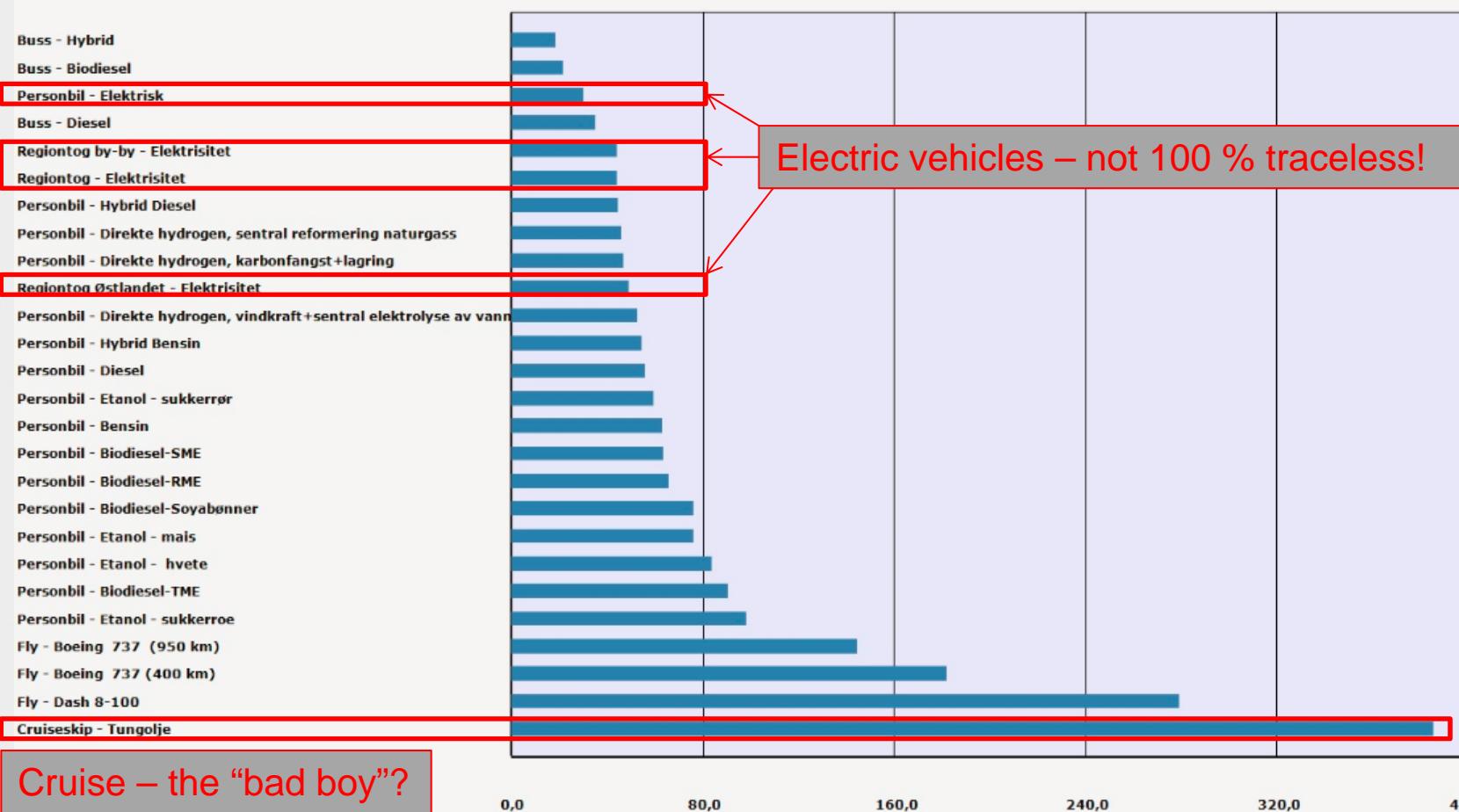
Direct and indirect energy use embedded in tourism consumption inland and abroad by Norwegians (2005)

Source: Hille, J., Aall, C., Klepp, I.G. (2007): *Miljøbelastninger fra norsk fritidsforbruk – en kartlegging*. VF-rapport 1/07. Sogndal

GHG intensity for different transport modes

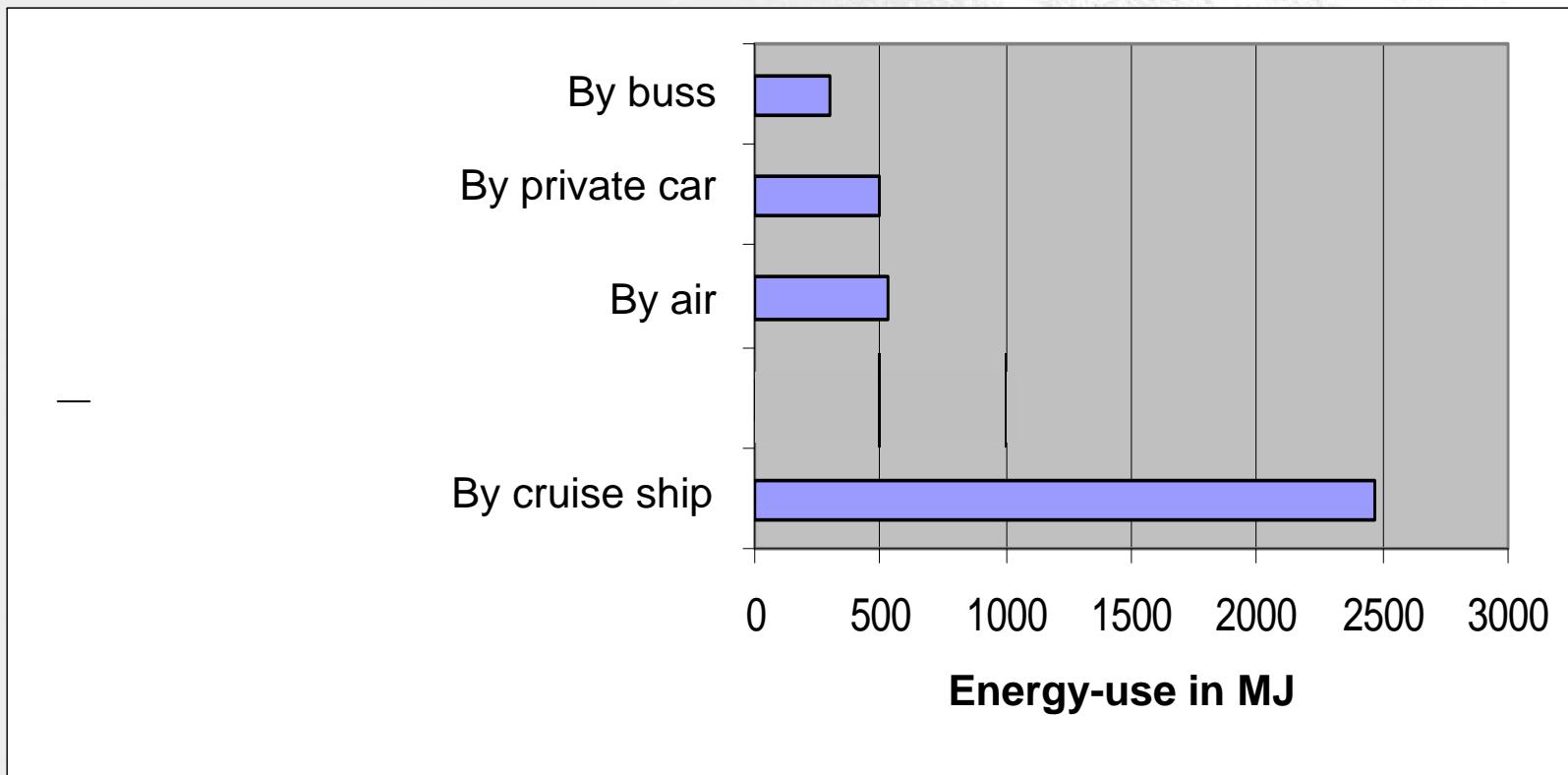
Life-cycle emissions in gram CO₂-eqv per passenger km for long-distance travelling

Source: Vestlandsforskning, 2014 (transport.vestforsk.no)

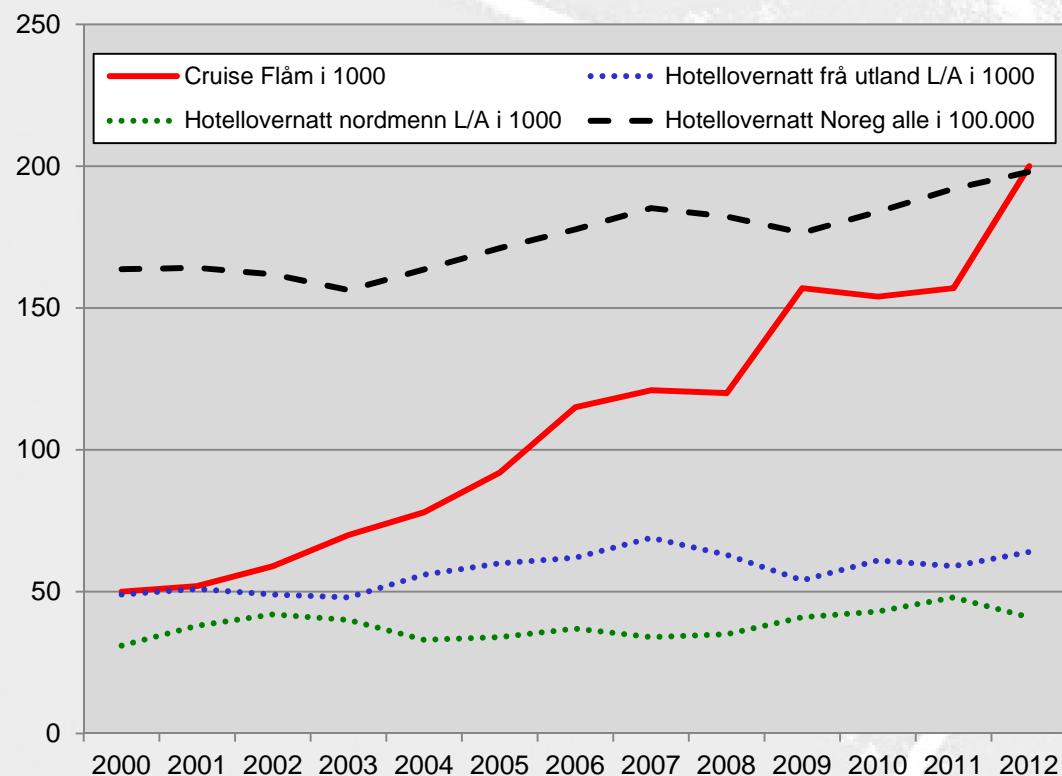
How to spend the most environmentally friendly holiday?

Energy-use per passenger during a 5 day trip from Germany to Western Norway (including energy-use for eating and hotels)

Kilde: Gössling, S., Aall, C., Vik, M.L., Engeset, A.B., Ekström, F., Brendehaug, E., Walnum, H.J. (2011): Sustainable Destination Norway 2025. Sluttrapport. VF-rapport 5/2011

Regional policy relevance

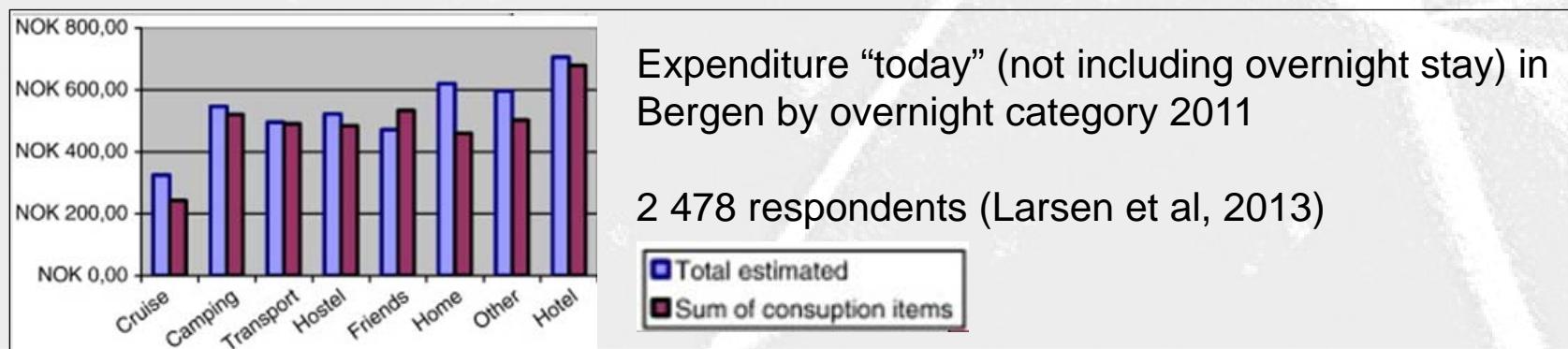

Sources: www.aurlandhavn.no, Horwath C, Flåm Utvikling og www.statistikknett.com

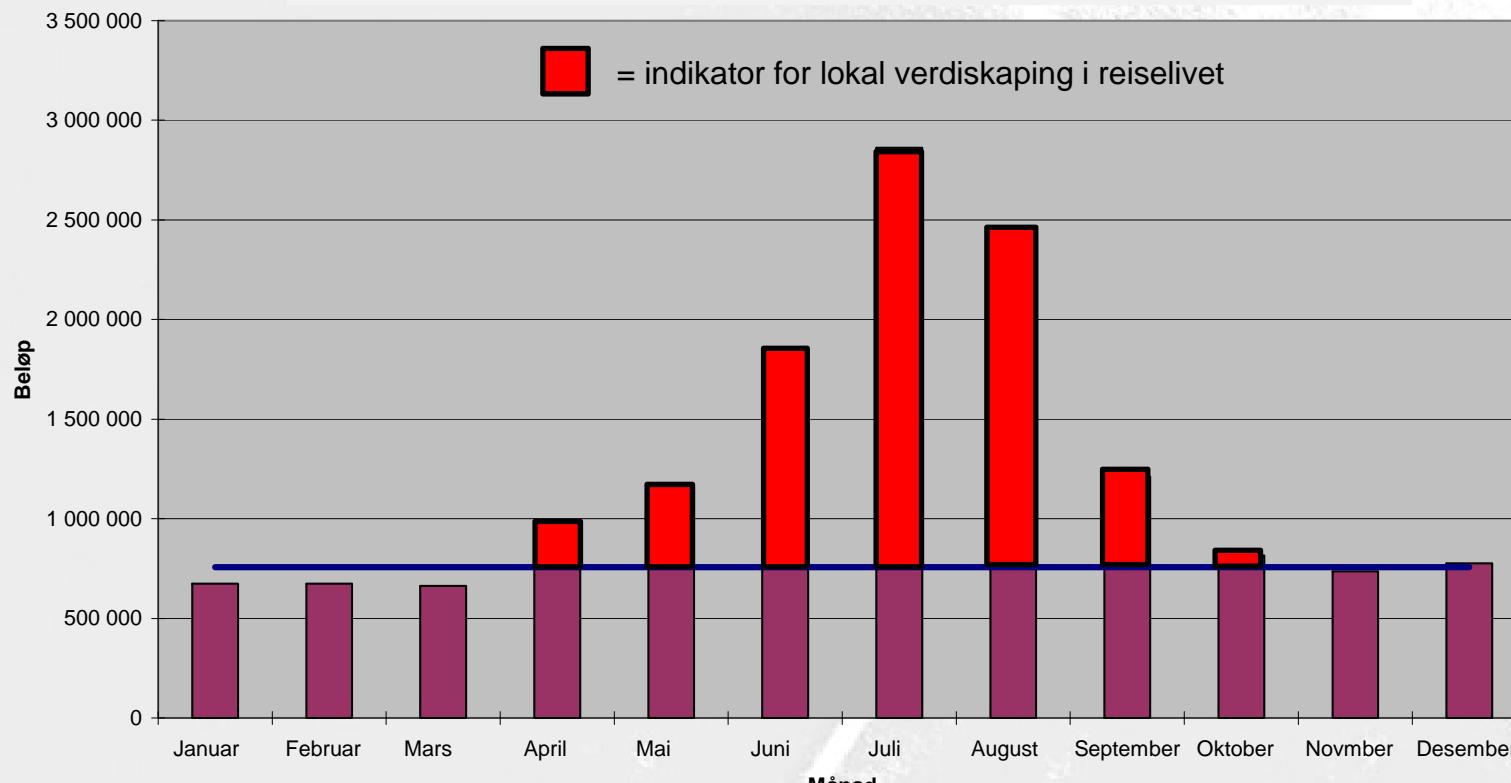
Previous Norwegian research- and consultancy studies on local value creation from cruise

Place and reference	Number of respondents	NOK per pax going ashore	Total value creation	Comments
Oslo. Wild, 2012	1 444	468 NOK (50% on excursions)	190 mill NOK	50 % of those going ashore attends excursion
Lofoten (Leknes). Kjensli, 2005	714	631 NOK (72% on excursions)	10 mill NOK	Including profit to the shipping company
Oslo, Bergen, Trømsø. Dybedal et al., 2006	972	440 NOK (54% on excursions)	625 mill NOK	Excluding profit to the shipping company
Oslo. Winther & Dybedal, 2006	1 742		206 mill NOK	Excluding profit to the shipping company
Aurland. Horwart HTL		680 NOK		

Using electronic money transfer data for estimating local value creating from tourism

Varekjøp og kontantuttak i Fjærland (2005)

Source: Gössling, S., Aall, C., Vik, M.L., Engeset, A.B., Ekström, F., Brendehaug, E., Walnum, H.J. (2011): Sustainable Destination Norway 2025. Sluttrapport. VF-rapport 5/2011

- Relevant projects at Vestlandsforsking
- The elephant in the room
- Knowledge backdrop
- **The sustainable cruise project**

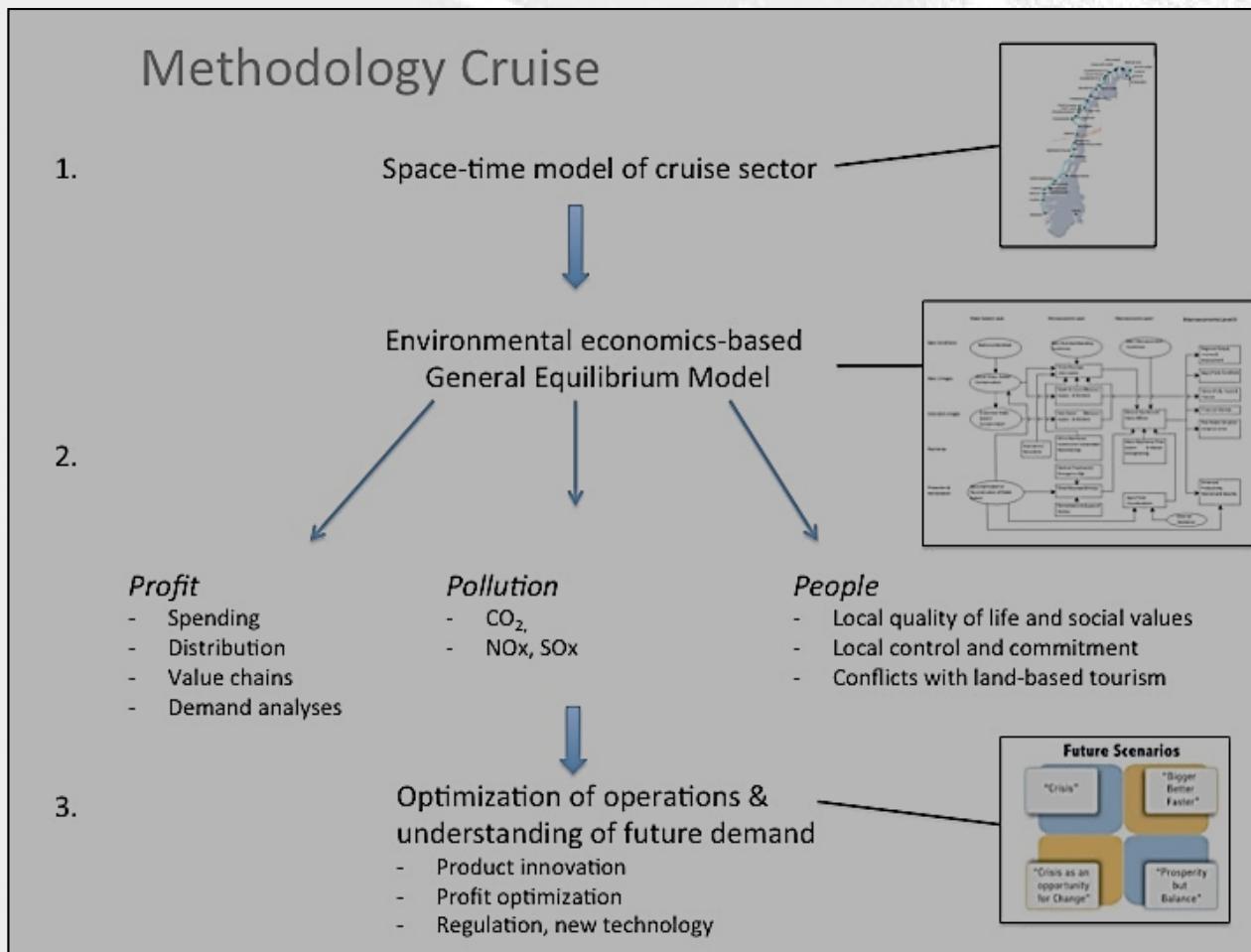
Hypothesis regarding the public cruise debate in Norway

Issues	Competing views on the effect of cruise tourism		
Local value creation	Cruise gains high local value creation (due to large number of tourists)	or	Cruise gains low local value creation (due to low value creation per cruise tourist)
Competition with on-shore tourism	Win-win relationship	or	Negative competition
Local pollution	Is important for local pollution	or	Is not important for local pollution
GHG-emissions	Has higher emissions than other types of tourism	or	Has not higher emissions than other types of tourism
Integration in local development and governance processes	Is well integrated	or	Is not well integrated

Organization and main goal

- **Project partners**
 - Fjord Norge AS / NCE Tourism (project owners)
 - Tourism companies (**still possible to join!**)
 - Vestlandsforsking (project leader), Norges Handelshøyskole, Universitetet i Stavanger and Transportøkonomisk institutt
 - Steering committee put together by project partners that contribute economically to the project
- **Financing**
 - Regionalt Forskningsfond Vestlandet
 - Project partners
- **Main goal**
 - To define options to optimize the cruise sector from integrated environmental, social and economic viewpoints.

Project design

Research questions

1. Destinasjonar & distribusjon av trafikk

- Kva er besøksintensiteten i cruisehamnene langs Vestlandskysten?
- Når, kvar og kor mange besökande i dag?
- Kva kan situasjonen bli i framtida gitt utbyggingsplanar og attraksjonskraft i dei ulike destinasjonane?

2. Økonomi & lokal verdiskaping

- Kva er forbruksmønsteret i dag og korleis er dette fordelt i tid og for destinasjonar?
- Korleis er fordelinga mellom lokale, nasjonale og internasjonale interessentar?
- Korleis er verdiskapinga fordelt mellom by og land?
- Kva faktorar påverkar forbruksnivået og påverkar cruiseturismen landturismen?

3. Berekraftig reiselivsutvikling

- Kva er kostnadene med miljøeffektar?
- Kva er muleg tiltak for å redusere miljøeffektar?
- Kva er effekten av cruise for andre lokale og regionale reiselivsaktivitetar?
- Korleis kan framtidig utvikling stimulere involvering og påverknad i lokale småsamfunn?

4. Framtidige behov

- Kva er dei viktige drivarane i framtidig utvikling av cruisenæringa?
- Korleis kan sektoren bli utvikla i samarbeid med innovasjonar i tenester og produkt hjá landbasert reiseliv og med spreiing av besökande i tid og rom?

Aiming at small or big changes?

Adjustments:

- «The process of adjustment to actual or expected climate and its effects, in order to moderate harm or exploit beneficial opportunities”

Transformation:

- «The altering of fundamental attributes of a system (including value systems; regulatory, legislative, or bureaucratic regimes; financial institutions; and technological or biological systems)”

Takk for oppmerksomheten!

Carlo Aall

caa@vestforsk.no

991 27 222

Norwegian Centres of Expertise
NCE Tourism
Fjord Norway

VESTLANDSFORSKING

Invitasjon til å delta i prosjekt i
Regionalt forskingsfond Vestlandet

Prosjekttittel:
Berekratig cruise – kunnskap om og optimalisering av sosiale, miljømessige og økonomiske effektar av cruiseturisme

(Seknadsittel: Sustainable cruises: Understanding and Optimizing People Planet and Profit)

Prosjektpartnerar

- Fjord Norge AS / NCE Tourism (prosjekeigar) + bedrifter
- Vestlandsforskning (prosjektleiar), Norges Handelshøyskole, Universitetet i Stavanger og Transportøkonomisk institutt

Prosjektperiode
Hausten 2013 – hausten 2016

Bakgrunn
Cruiseturismen er i kraftig vekst og mange stader på Vestlandet er attraktive reisemål. Norge befestar i 2013 posisjonen som Europas fjerde største cruisedestinasjon. I innoverande sesong har det pr oktober kora 2187 cruiseanlop til Cruise Norway's 41 medlemshavner, med til sammen 2 982 594 dagsbesøk. Dette er ein auke på seks prosent frå 2012 målt i tal cruiseanlop og pluss 18 prosent ital besökande. Per oktober 2013 er 2098 cruiseanlop meldt inn for 2014 med en prognose på 2 740 693 gjester.

